

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Kristi Peegel
MTÜ Eesti Laste ja Noorte Diabeedi
Ühing/Diabeedikool, juhataja
kristi.peegel@diabeedikool.ee

Teie 17.04.2025 /

Meie 06.05.2025 nr 5.1-2/11134-2

Vastus pöördumisele

Lugupeetud Kristi Peegel

Esitasite Sotsiaalkindlustusametile (SKA) taotluse, milles soovite, et SKA taastaks Eesti Laste ja Noorte Diabeedi Ühingu (Ühing) lapsehoiuteenuse tegevusloa tegevuskohas Jõulumäe Tervisespordikeskuses (Keskus) Pärnumaal.

Selgitame pöördumises toodud asjaoludele tuginedes tegevusloaga seondult järgmist:

Tegevusluba nr SLH000713 anti Ühingule 09.03.2015 lapsehoiuteenuse osutamiseks lapse eluruumis kuni kümnele lapsele.

Ühing esitas 2018. aastal kahel korral tegevusloa nr SLH000713 muutmise taotluse seoses tegevuskoha muutmisega. Ühing soovis lapsehoiuteenust osutada ajavahemikul 21.-27.07.2018 tegevuskohas Kääriku, Kääriku küla, Otepää vald, Valga maakond, Kääriku spordikeskus, (kuulub SAle Tehvandi Spordikeskus) kuni 50 lapsele. Tegevusloaga oli lubatud ka lapsehoiuteenuse osutamine lapse eluruumis kuni viiele lapsele. Perioodil 15.08.2019 kuni 14.07.2023 oli lapsehoiuteenuse osutamine tegevusloaga lubatud lapse eluruumis.

Ühing esitas 14.07.2023 tegevusloa nr SLH000713 muutmise taotluse, millega taotles tegevuskoha muutmist seoses ajavahemikul 14.07.-23.07.2023 lapsehoiuteenuse osutamisega tegevuskohas Jõulumäe Tervisekeskus, aadressil Leina küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond samal ajal maksimaalselt 85 isikule.

Taotlusele oli lisatud Päästeameti tõend nr 7.2-2.4/4418-1 20.06.2023 toimunud paikvaatluse kohta, mille kohaselt Jõulumäe Tervisekeskuses aadressil Leina küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond ei tuvastatud tuleohutusenõuete rikkumisi ja hoone vastas olulistele tuleohutusenõuetele ning Terviseameti 10.07.2026 hinnang nr 9.3-2/23/4411-2, mille kohaselt tegevus Jõulumäe Tervisekeskuses aadressil Leina küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond on kooskõlas kehtiva seadusandlusega. Kuigi Ühing andmeid valgustugevuse mõõdistuste kohta ei esitanud, kuid teenuse osutamine Jõulumäel oli ajutise iseloomuga, lubas Terviseamet lapsehoiuteenust osutada maksimaalselt 100le isikule (kahes gruppis 14.07-16.07 ja 17.07-22.07.2023).

Vastavalt taotlusele anti Ühingule tähtajaline tegevusluba perioodil 14.07.2023–22.07.2023 lapsehoiuteenuse osutamiseks tegevuskohas Jõulumäe Tervisekeskus, aadressil Leina küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond. Tähtaja möödumisel 23.07.2023 tegevusluba MTRis automaatselt arhiveeriti. Tähtajalist ja arhiveeritud tegevusluba taastada ei ole võimalik.

Ühingul on alates 31.07.2023 kehtiv lapsehoiuteenuse tegevusluba nr SLH000946, mille kohaselt on lubatud lapsehoiuteenust osutada tegevuskohas Mäealuse tn 2/4, Mustamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond samal ajal kuni kümnele lapsele.

Kehtival tegevusloal on tegutsemiseks lubatud tegevuskohana märgitud ka Kääriku Spordikeskuse hostel aadressil Kääriku/8, Kääriku, Kääriku küla, Otepää vald, Valga maakond, kus võis lapsehoiuteenust osutada perioodil 19.–26. juuli 2024 samal ajal maksimaalselt kuni 128 lapsele.

Tegevusloa muutmise otsusega kohustati teenuseosutajat tähtaja möödumisel muutma MTRis tegutsemiseks lubatud tegevuskoha andmed (st kustutada tegevusloalt tegevuskoht Kääriku Spordikeskuse hostel, aadressil Kääriku/8, Kääriku, Kääriku küla, Otepää vald, Valga maakond) viivitamatult või hiljemalt viie tööpäeva jooksul. See kohustus on käesoleva ajani täitmata.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 29 sätestab ettevõtja hoolsuskohustuse ning ettevõtja on majandustegevuse teostamise käigus kohustatud võtma meetmeid majandustegevuse nõuete ning tegevusloa kõrvaltingimuste olemasolu korral ka nende täitmise tagamiseks ja majandustegevuse nõuetele või kõrvaltingimustele mittevastavuse viivitamatuks kõrvaldamiseks.

Loakohustusega tegevusala puhul peab ettevõtja tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude või kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutmise kavatsusest teatama tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele vähemalt 30 päeva enne kavandatavat muutmist ning üldhuviteenuse osutaja vähemalt kolm kuud enne kavandatavat muutmist (MSÜS § 30 lõige 1). Ettevõtjast sõltumata aset leidnud tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest teatab ettevõtja tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul (MSÜS § 30 lõige 2).

Nii majandustegevuse muutmise kavatsuse teates kui ka majandustegevuse muutumise teates peab ettevõtja kirjeldama, millised tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvad või tegevusloa kõrvaltingimustega seotud asjaolud on muutunud või milliseid kavatsetakse muuta (MSÜS § 30 lõige 3).

SHS §s 153 on sätestatud sotsiaalteenuse osutaja tegevusloa kontrolliese (tegevusloa taotleja ja teenus, mida kavatsetakse osutama hakata, ning teenust vahetult osutav isik (lapsehoidja), peavad vastama SHSis ja selle alusel teenusele, teenuseosutajale ja teenust vahetult osutavale isikule kehtestatud nõuetele) ja §s 154 tegevusloa kõrvaltingimused (maksimaalne isikute arv, kellele on lubatud samal ajal teenust osutada ning tegutsemiseks lubatud tegevuskoht). Teenuseosutaja peab tagama majandustegevuse nõuete ja kõrvaltingimuste täitmise.

Sotsiaalkindlustusamet juhib tähelepanu, et tegevusloal nr SLH000946 on lapsehoidjate andmed, kellest enamusel puudub töötamise registri (TÖR) andmetel Ühinguga lepinguline suhe (eelduslikult töösuhe). Tegevuskohas aadressil Mäealuse tn 2/4, Mustamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond on lisatud seitsme lapsehoidja andmed, kellest ühel puudub kehtiv 16-tunnine esmaabikoolitus, kahel puudub Ühinguga lepinguline suhe, üks lapsehoidja töötab Ühingu, kuid töökoht on Jõulumäe Tervisekeskuses, aadressil Leina küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond ja üks lapsehoidja töötab aadressil Liimi tn 1, Kristiine linnaosa Harju maakond. Tegevuskohas aadressil Kääriku, Kääriku küla, Otepää vald, Valga maakond on lisatud 26 lapsehoidja andmed, kellega Ühingul puudub lepinguline suhe. MSÜS § 6 lõike 6 kohaselt peab isikulise majandustegevuse nõude täitmiseks nõudele vastama ettevõtja heaks lepingu alusel tegutsev füüsiline isik.

Kui soovite lapsehoiuteenust osutada 2025. aasta suvel tegevuskohas aadressil Jõulumäe Tervisekeskus, Leina küla, Häädemeeste vald, Pärnu maakond, esitage palun kehtiva tegevusloa muutmise taotlus. Taotlusega koos lisage tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvad ja tegevusloa kõrvaltingimustega seotud dokumendid.

Tegevusloa nõuded ja taotlemise juhised on leitavad riigiportaalist eesti.ee. Juhime tähelepanu, et alates 01.01.2025 on muutunud riigilõivuseadus (RLS). RLS § 286¹ lõike 2 kohaselt on lapsehoiuteenuse osutamise tegevusloal märgitud tegevuskohaga seotud muutmise taotluse läbivaatamisel riigilõiv 50 eurot.

Olete kande taastamise nõudmisel osundanud, et seadusest tulenevalt on tegevusloa kehtivuse aeg seadusest tulenevalt viis aastat. Selgitame, et tulenevalt MSÜS § 24 lõikest 1 annab majandushaldusasutus tegevusloa üldjuhul tähtajatult, välja arvatud juhul, kui kehtivusaja piirang on olulisest avalikust huvist tuleneval põhjusel ette nähtud seadusega või seda taotleb ettevõtja ise. Kui teenuseosutaja soovib teenust osutada tähtajaliselt teatud perioodil, antakse selleks tähtajaline tegevusluba.

Lisaks selgitame lapsehoiuteenusega seonduvalt järgmist:

Lapsehoiuteenuse eesmärk, sisu ja nõuded on hetkel reguleeritud SHS §des 45¹–45⁴. Lapsehoiuteenuse eesmärk on toetada last kasvatava isiku toimetulekut või töötamist või vähendada lapse erivajadusest tulenevat hoolduskoormust (SHS § 45¹ lõige 1). Lapsele teenuse osutamiseks koostab kohaliku omavalitsuse üksus koostöös teenust saava isiku ja teenuseosutajaga teenuse osutamise haldusakti või halduslepingu, määraes selles kindlaks lapsehoiuteenuse vajadusest tulenevad toimingud ja teenuse osutamiseks olulised tingimused, milleks on vähemalt teenuse osutamise aeg ja koht (SHS § 45² lõige 3).

Juhime tähelepanu, et 01.09.2025 jõustub alusharidusseadus, millega muudetakse sotsiaalhoolekande seaduses (SHS) reguleeritud lapsehoiuteenus edaspidi haridussüsteemi osaks. SHS jääb reguleerima suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenust sotsiaalteenusena, mille eesmärk on vähendada last kasvatava isiku hoolduskoormust, soodustada tema toimetulekut või töötamist ning toetada lapse heaolu ja arengut.

Seni SHSi alusel tegutsenud lapsehoiuteenuste osutajad peavad hindama oma majandustegevuse perspektiivi ja tegema oma tegevusest lähtudes otsuse, kas hakata edaspidi tegutsema alusharidusseaduse alusel lastehoidudena või pakkuda SHSi alusel suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenust.

Sarnaselt praegu kehtivale õigusele on hoiuteenus ka edaspidi kohaliku omavalitsuse üksuse avalik teenus, mida kohaliku omavalitsuse üksus peab raske- ja sügava puudega ja seega ka suure hooldus- ja abivajadusega lapse vanemale tagama. Teenuse eesmärk on toetada vanema toimetulekut või töötamist või vähendada lapse toevajadusest tulenevat hoolduskoormust haridusasutuse õppevälisel ajal, st toevajadusega lapsel on õigus hoiuteenusele üksnes ajal, mil ta ei omanda haridust. See tähendab, et on silmas peetud ajalist perioodi, mil kuni 19-aastane isik ei omanda lasteaias alusharidust, põhikoolis põhiharidust või keskkoolis või gümnaasiumis keskharidust või kutseharidust. See tähendab, et vastav avalik teenus on vaja tagada õppevälisel ajal, eelkõige õhtuti ja nädalavahetuseti. Tegemist on kohaliku omavalitsuse üksuse täiendava tugiteenusega.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab hindama suure hooldus- ja abivajadusega lapse ja teda kasvatava isiku abivajadust, et selgitada välja hoiuteenuse vajadus ja maht. See on sarnane kehtivale regulatsioonile, kus raske ja sügava puudega laste puhul oli kohaliku omavalitsuse üksuse kohustus hinnata ja täpsustada lapsehoiuteenuse vajadust iga lapse kohta eraldi. Kohaliku omavalitsuse üksus peab lähtuma sellest, kas perekonna hoolduskoormust on võimalik vähendada lapsehoiuteenusega või on seda võimalik teha mõne muu sotsiaalteenusega. Vajadusel aitab kohaliku omavalitsuse üksus leida isikule nii vajaliku teenuse kui ka teenuseosutaja ning aitab vormistada teenuse saamiseks vajalikud dokumendid. Teenust osutatakse haldusakti või halduslepingu alusel ning pooled lepivad kokku täiendavates teenusetingimustes, milleks on vähemalt teenuse saamise aeg, maht ja koht. Lisaks võib kokku leppida arvete esitamise korras, teenuse intensiivsuses jne.

Peatselt lisatakse lastehoidude ülemineku teema uudised ja KKK-d Sotsiaalministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Sotsiaalkindlustusameti kodulehtedele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kersti Kask
talituse juhataja

Tiiu Pärnmäe
6208346, tiuu.parnmae@sotsiaalkindlustusamet.ee